Altın Hesabı Davasında Görev

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi Erzurum BAM 3. Hukuk Dairesi	27.03.2026	Kaldırma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/116	2026/518	6502 s.K. m.3, 73, 83/2, HMK 353/1-a-3

ÖZET

Altın mevduat hesabındaki 2.100 gram altının rızası dışında bozdurulması nedeniyle kur ve makas farkı için bankaya açılan davada, ticari veya mesleki amaç ispatlanmadığından hesap sahibi tüketici sayıldı; her kâr amaçlı işlem ticari değildir denilerek asliye ticaret kararı görevden kaldırıldı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/altin-mevduat-hesabi-izinsiz-bozdurma-tuketici-mahkemesi-bam-2025-116/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

ERZURUM

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

3. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO : 2025/116

KARAR NO : 2026/518

TÜRKMİLLETİADINA

İSTİNAFKARARI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : ERZURUM ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ : 20/11/2024 (Karar)

NUMARASI : 2023/657 Esas, 2024/488 Karar

DAVA : Alacak (Ticari Satımdan Kaynaklanan)

KARAR TARİHİ : 27/03/2026

KARAR YAZIM TARİHİ : 27/03/2026

Taraflar arasında görülen davanın yapılan yargılaması sonunda; kararda yazılı gerekçeyle davanın kabulüne dair verilen karara karşı davalı vekili tarafından istinaf kanun yoluna başvurulması üzerine HMK'nın 353. maddesi uyarınca dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

DAVA:

Davacı vekili, müvekkilinin davalı bankaya ait Altın Mevduat hesabında mevduat sözleşmeleri gereği vekalet verdiği ...'nın vekaleten hareket ettiği hesapta bir miktar parası bulunduğunu, bu hesaba müvekkilinin bilgisi dışında 3.kişiler tarafından bloke konulduğunu, blokenin konulması ile müvekkilinin hesabındaki miktarın kendi bilgisi dahilinde olmadan 04/01/2023 tarihinde bozdurulduğunu, dolandırılma riskine karşı 04/01/2023 tarihinde hesabında bulunan miktarın vekalet verdiği ... tarafından hesaptan çekildiğini, davalı bankanın teknik imkanları kullanarak mobil uygulamasını geliştirmediğini, yeterli güvenlik önlemlerini almadığını, müvekkilinin yönlendirme işlemleri ile ilgili net bir bilgi alamadığını, gerekli önem ve özeni göstermeyerek güvenlik zafiyeti gösterdiğini, bu eylemler nedeniyle müvekkilinin panik halinde bankadaki mevduat altın hesabının bozulduğunu ve akabinde söz konusu bankada bulunan mevduat altın hesabındaki tüm parayı çekmek zorunda kaldığını, müvekkilinin 120.000,00 TL tutarında zarar ettiğini, zararın giderilmesi amacıyla davalı banka ile görüşme yapıldığını ancak bir sonuç alınamadığını belirterek 120.000,00 TL'nin zararın meydana geldiği tarihten itibaren işleyecek en yüksek faizi ile davalıdan tazminine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

CEVAP:

Davalı vekili, dava konusu altın bozdurma işleminin 26/12/2022 tarihinde davacının...Erzurum Şubesi'ne ait ... nolu hesabından müvekkilinin Mobil Şubesi üzerinden gerçekleştirildiğini, bu işlem ile 2.100 gr vadesiz altın mevduatının bozdurularak davacının ... nolu vadesiz hesabına 2.261.939,20 TL aktarım gerçekleştiğini, bu işlemin "... (Mobil) Onay" uygulaması ile onaylandığını, müvekkilinin müşterilerini yüz yüze yapılmayan online bankacılık işlemleri için iki faktörlü kimlik doğrulama mekanizmasına tabi tuttuğunu, davacının da internet bankacılığa giriş tercihini 09/08/2022 tarihinde ... marka model cihazı ile ... (Mobil) Onay olarak değiştirdiğini, işlemlerin davacının kendisine ait olan ve devamlı kullandığı cihazla ve sık kullanılan IP üzerinden gerçekleştirildiğini, Bankaların Bilgi Sistemleri Ve Elektronik Bankacılık Hizmetleri Hakkında Yönetmelik hükümleri (Yönetmelik m. 36 vd.) uyarınca internet/mobil bankacılığı işlemlerine ilişkin olarak müvekkilinin müşterilerinin hesaplarında gerçekleşen olağan dışı ve şüpheli işlemleri tespit etmek amacıyla 7x24 eş zamanlı takip mekanizması kurulduğunu, olağandışı müşteri hareketleri tespit edilerek müşterilerin olası finansal risklerini minimize edecek şekilde gerekli kontroller gerçekleştirildiğini, dava konusu işlem (altın bozdurma) her ne kadar davacının tasarruf alanında bulunan bilgiler ve cep telefonu kullanılarak gerçekleştirilmiş olsa da anılan Yönetmelikte Bankalar

için yükümlülük olarak öngörülen takip mekanizması devreye girerek davacının internet bankacılığı blokelenmiş ve farklı işlemler yapılmasının önüne geçildiğini, işlemlerin davacının bilgisi ve rızası dışında gerçekleştiğinin kabulü anlamına gelmemesi kaydıyla, 2.100 gr altın karşılığı olan 2.261.939,20-TL'nin davacının vadesiz hesabından çıkmasının önüne geçildiğini, davacının ... no.lu hesabındaki tutar (2.261.945,40-TL) ile işlem tarihinden 9 gün sonrası olan 04/01/2023 tarihinde bu tarihteki kur üzerinden 1.967,21 gr altın alımı gerçekleştirdiğini, davacının hesabında kalan bakiye ile yüksek kurdan altın alımı gerçekleştirmesinin davacının tercihinden doğan kur kaynaklı zarar olduğunu, söz konusu tercihin müvekkilinin güvenlik politikaları ilgisi bulunmadığını, müvekkilinin üzerine düşen yükümlülüğü yerine getirdiğini ve banka güvenlik sisteminin devreye girmesiyle davacının olası kaybı minimize edildiğini, davada iddia edilen zararın ortaya çıkmasında tüm kusurun davacıya ait olduğunu belirterek davanın reddini istemiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ :

İlk Derece Mahkemesince, " Tüm deliller birlikte değerlendirildiğinde; davacı vekili özetle, müvekkiline ait altın hesabındaki altının üçüncü kişiler tarafından bozdurulduğunu ve bu hesaba bloke işlemi uygulandığını, müvekkilinin haberi olmadan altın hesabındaki paranın bozdurulması nedeniyle kur farkından ve alış satış aralığındaki makas farkından dolayı müvekkilinin zarara uğradığını bu zararın bankadan tahsilini talep etmiştir.

Davalı banka ise, davacının belirttiği işlemin işlemin mobil bankacılık üzerinden gerçekleştiğini ve bu uygulamanın da davacının kullandığı cep telefonundan ve genellikle kullandığı İp numarasından yapıldığını, olağan dışı işlem olması nedeniyle bankanın hesaba bloke uyguladığını ve davacının hesabındaki paranın çekilmesine engel olunduğunu bu nedenle davacının zararından bankanın sorumlu olmadığını beyan etmiştir.

Somut olayda davalı bankanın, davacının altın hesabındaki altının rızası dışında Türk Lirasına çevrilmesi ve daha sonra davacı tarafından aynı tutarla altın alınması nedeniyle, kur farkı ve alış satış makasındaki farktan kaynaklanan zarardan sorumlu olup olmadığı hususunda yapılan değerlendirmede; bankacılık hizmetleri sözleşmeleri, hukuki nitelikleri itibariyle vekalet benzeri isimsiz sözleşme ya da vekalet sözleşmesi niteliğinde olup, TBK'nın 506/2 maddesi gereği, vekil (banka) üstlendiği hizmetleri, vekalet verenin haklı menfaatlerini gözeterek, sadakat ve özenle yürütmekle yükümlüdür. Bankalar gibi, devletten aldıkları imtiyazla hizmet veren kurumların, ortalama bir vekilin göstermesi gereken özenden daha yüksek derecede özen göstermesi gerekmekte olup, bankalar hafif kusurlarından dahi sorumludur. Davacının altın hesabındaki altının kendi rızası dışında üçüncü kişiler tarafından Türk Lirasına çevrilmiş olması tarafların kabulündedir. Nitekim davalı banka bu işlemin olağan dışı görülmesi nedeniyle davacının hesabına bloke işlemi uygulandığını beyan etmiştir. Bu nedenle imtiyazlı bir kurum olan ve tacir olduğundan basiretli bir iş adamı gibi davranmak zorunda olan davalı bankanın davacının altın hesabından meydana gelen zarardan sorumlu olduğu kanaatine varılmıştır.

Davalı bankanın sorumluluğu kabul edildikten sonra, davacının altın hesabındaki kur farkı ve alış satış makası aralığındaki farktan kaynaklanan zararının tespit edilmesi için dosyanın hesap uzmanı bilirkişiye tevdiine karar verilmiş ve denetime açık olan raporda davacının zararının 157,514,39 TL

olduğu denkleştirici adalet ilkesi ile uyarınca meydana gelen zararının ise 184.036,73 TL olduğu tespit edilmiş ve taleple bağlılık ilkesi gereğince davanın kabulüne dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir. " gerekçesiyle " 1-Davanın kabulü ile; 120.000,00 TL'nin 26/12/2022 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine, " şeklinde karar verilmiştir.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF NEDENLERİ :

Davalı vekili istinaf başvuru dilekçesinde; davacı tarafın iddiasının hesabına bilgisi ve rızası dışında 3. kişilerce işlem yapıldığını, dava dosyasında dolandırıcılık iddiasının mevcut olduğunu, bilirkişi raporlarına karşı yapılan itirazda özellikle bankacı ve bilişim uzmanı bir bilirkişi heyeti tarafından dosyanın incelenmesi gerektiğinin belirtildiğini, ancak mahkeme aktüer bilirkişisinin raporu ile yetindiğini, bu durumun hukuka aykırı olduğunu, bankacı bilirkişiden rapor talebinin gerekçesiz olarak reddedildiğini, tam kusurlu tarafın davacı olduğunu, yapılan işlemlerden müvekkili bankanın sorumluluğunun olmadığını, işlemlerin ...'nın kendisine ait olan ve devamlı kullandığı cihazla "..." ve sık kullanılan IP üzerinden gerçekleştirildiğini, işlemlerin davacının kullanmış olduğu telefondan gerçekleştiğinin bilirkişi raporu ile tespit edildiğini, davacının hesabına bloke konulmasının bankanın güvenlik açığı olduğuna delil oluşturmayacağını, olağan dışı müşteri hareketleri tespit edilerek banka müşterilerinin olası finansal risklerini minimize edecek şekilde gerekli kontroller gerçekleştirildiğini, dava konusu işlemin her ne kadar davacının tasarruf alanında bulunan bilgiler ve cep telefonu kullanılarak gerçekleştirilmiş olsa da Yönetmelikte Bankalar için yükümlülük olarak öngörülen takip mekanizmasının devreye girerek davacının internet bankacılığının blokelenerek farklı işlemler yapılmasının önüne geçildiğini, müvekkili bankanın olağan dışı bütün işlemlerde bu prosedürü uygulamak zorunda olduğunu, bloke konulması işleminin olağan bir işlem olduğunu ve bu durumun güvenlik açığı olarak kabul edilmesinin doğru olmadığını, müvekkili bankanın kusuru olmasa dahi zararın artmasını engellediğini, ayrıca davacının hesabında kalan bakiye ile yüksek kurdan altın alımı gerçekleştirilmesi, davacının tercihinden doğan kur kaynaklı zarar olduğunu, söz konusu tercihin müvekkili bankanın güvenlik politikaları ile ilgisi bulunmadığını, davacı tarafın tacir sıfatına haiz olduğunu, basiretli bir iş adamı gibi davranma yükümlülüğünün olduğunu ve mahkemece bu durumun değerlendirilmediğini, davacının banka hesabına bloke konulması bankanın güvenlik önlemlerinin yetersiz kalmasından değil, hesapta meydana gelen olağanüstü hareketleri engellemek amacıyla yapılmasından kaynaklandığını, yanılgılı değerlendirme ve noksan tahkikat ile karar verildiğini savunarak mahkemece verilen kararın kaldırılması talebi ile istinafa başvurmuştur.

DELİLLERİN TARTIŞILMASI, HUKUKİ SEBEPLER VE GEREKÇE:

Dava, davacı tüketicinin, davalı banka hesabından rızası dışında yapılan işlemler nedeniyle uğradığı zararın tazmini istemine ilişkindir.

İstinaf kanun yolu başvurusuna konu edilen karar hakkında; 6100 sayılı HMK'nın 355. maddesindeki düzenleme gereğince, istinaf dilekçesinde belirtilen nedenler ve kamu düzenine aykırılık bulunup bulunmadığı hususlarıyla sınırlı olarak inceleme yapılmıştır.

6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesine göre tüketici; ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi, tüketici işlemi; mal veya hizmet

piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemi ifade eder.

Aynı Kanun'un 73/1. maddesinde tüketici işlemleri ile tüketiciye yönelik uygulamalardan doğabilecek uyuşmazlıklara ilişkin davalarda tüketici mahkemelerinin görevli olduğu belirtilmiş, 83/2. maddesinde ise taraflardan birini tüketicinin oluşturduğu işlemler ile ilgili diğer kanunlarda düzenleme olmasının, bu işlemin tüketici işlemi sayılmasını ve 6502 Sayılı Kanun'un görev ve yetkiye ilişkin hükümlerinin uygulanmasını engelleyemeyeceğine değinilmiştir.

HMK'nın 1. maddesinde görev hususunun kamu düzenine ilişkin olduğu, mahkemece yargılamanın her aşamasında re'sen gözetileceği düzenlenmiştir. Aynı Kanun'un 355. maddesindeki "İnceleme, istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak yapılır. Ancak, bölge adliye mahkemesi kamu düzenine aykırılık gördüğü takdirde bunu resen gözetir." şeklindeki düzenlemeyle kamu düzenini ilgilendiren hususların istinaf incelemesi sırasında resen gözetileceğine işaret edilmiştir.

Bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere; görev konusunda belirleyici kavram tüketici kavramıdır. Tüketici, ticari ve mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişidir. Bu tanımda öne çıkan husus mal ve hizmet alan gerçek ve tüzel kişiler ticari ve mesleki olmayan amaçlarla hareket etmesidir. Hukuki anlamda ticari iş bir kimsenin ticari işletmesi ile ilgili iş ve işlemleri olarak anlaşılmalıdır. Her kâr amacıyla yapılan işlem ticari amaçla yapılmış kabul edilemez. Bir ticari işletmeye ilişkin olmayan ve ticari işletmeyle ilgili olmayan iş ve işlemler ticari amaçla yapılmış sayılamaz. Somut olayda davacının davalı bankada vadeli ve vadesiz mevduat hesapları olup, davacı bilgisi ve rızası dışında vadeli hesabındaki paranın üçüncü kişi hesabına aktarılmak suretiyle zarara uğratıldığını ileri sürmüştür. Davacının geçimini sağlamak amacıyla veya ticari işletmesiyle ilgili olarak bankacılık ve yatırım işlemleri yaptığı veya mesleki amaçla yaptığı konusunda bir iddia ve delil mevcut olmadığından, davacı tüketici sayılmalı dolayısı ile davalı banka ile uyuşmazlıkta davacının yaptığı işlemler Yasa'nın 3/1 maddesi kapsamında tüketici işlemi kabul edilmelidir.

O halde mahkemece; davanın, görüldüğü...ilçesinde tüketici mahkemesi sıfatıyla görülmesi gerekirken devir kararı verildikten sonra Ticaret Mahkemesi tarafından gönderme kararı verilmeyerek işin esasına yönelik yazılı şekilde karar verilmesi isabetsiz olmuştur.

HMK'nın 353/(1)-a-3. maddesinde mahkemenin görevli ya da yetkili olmamasına rağmen davaya bakmış bulunması Bölge Adliye Mahkemesince dava dosyasının esası incelemeksizin kararın kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmesi için kararı veren mahkemeye veya kendi yargı çevresinde uygun göreceği başka bir yer mahkemesine, ya da görevli ve yetkili mahkemeye gönderilmesine kesin olarak karar verilecek haller arasında gösterilmiştir.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-Mahkemece verilen hükmün dava dosyasının esası incelenmeksizin HMK’nın 355. ve 353/(1)-a-3. maddeleri gereğince RE'SEN KALDIRILMASINA,

2-HMK'nın 353/(1)-a maddesi gereğince dava dosyasının Dairemiz kararına uygun şekilde yeniden bir karar verilmek üzere Mahkemesine GÖNDERİLMESİNE,

3-Kararın kaldırılma sebep ve şekline göre istinaf kanun yoluna başvuran davalı vekilinin istinaf itirazlarının bu aşamada incelenmesine yer olmadığına,

4-İstinaf peşin karar harcının başvuruda bulunan davalı tarafa iadesine,
5-İstinaf başvurusu aşamasında yapılan yargılama giderlerinin mahkemesince verilecek nihai kararla hüküm altına alınmasına,

6-İİK 36. maddesi gereğince istinaf aşamasında tehiri icra talebi doğrultusunda yatırılan teminat olması halinde yatıran tarafa İADESİNE,

7-İstinaf incelemesi duruşmasız yapıldığından vekalet ücretine hükmedilmesine yer olmadığına,

8-Gerekçeli kararın tebliği, harç, gider avansı ve teminat iadesi işlemlerinin yerel mahkemece yerine getirilmesine,

Dosya üzerinden yapılan inceleme neticesinde HMK’nın 353/(1)-a maddesi uyarınca kesin olmak üzere 27/03/2026 tarihinde oy birliği ile karar verildi.